

INŠTITUT RS ZA SOCIALNO VARSTVO
SOCIAL PROTECTION INSTITUTE OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

**Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov (Poročilo 2):
Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov s področja nasilja
Evalvacijsko poročilo za program: Društvo varnega zavetja
Pomurja - VH Pomurja**

Ljubljana, maj 2023

Naročnik: **MDDSZ**
Direktorat za socialne zadeve
Štukljeva cesta 44
1000 Ljubljana

Skrbnica naloge pri naročniku: Gregor Majcen

Št. pogodbe: 2611-22-050015

Izvajalec: **Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo**
Tržaška 2
1000 Ljubljana

Skrbnik naloge pri izvajalcu: mag. Vid Žiberna

Naslov poročila: **Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov (Poročilo 2):**
Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov s področja nasilja
Evalvacijsko poročilo za program: Društvo varnega zavetja Pomurja
- VH Pomurja

Avtorji poročila: mag. Vid Žiberna
dr. Mateja Černič
dr. Liljana Rihter

Drugi sodelujoči: Katarina Jožić
Lara Kobal
Katja Krš
Pia Rožman

Št. delovnega poročila: IRSSV 33/2023

Datum izdaje poročila: 31. 5. 2023

Izdaja: 01

Kopije: skrbnik naloge na MDDSZ
skrbnik pogodbe na MDDSZ
arhiv IRSSV
prosti izvodi z dovoljenjem naročnika

Odgovorna oseba: mag. Barbara Kobal Tomc, direktorica IRSSV

Seznam najpogosteje uporabljenih kratic

AS	aritmetična sredina
CSD	center za socialno delo
EUR	Evro
IRSSV	Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo
JVSP	javni verificirani socialnovarstveni programi
KC	krizni center
MAX	najvišja podana vrednost (odgovor)
MDDSZ	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
MIN	najmanjša podana vrednost (odgovor)
N	število odgovorov (uporabnikov)
RS	Republika Slovenija
SD	standardni odklon
SVP	socialno varstveni program/i
VH	varna hiša

Uporabljeni izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženske in moške.

Besedilo ni lektorirano.

KAZALO VSEBINE

1	UVOD.....	7
2	USTREZNOST CILJEV ZA REŠEVANJE PROBLEMOV POSAMEZNIH SKUPIN UPORABNIKOV	8
	2.1 Povezava ciljev programov s skupnimi cilji za evalviranje ter dodatni cilji	8
	2.2 Ustreznost ciljev za reševanje problemov	9
3	USPEŠNOST PROGRAMA.....	10
4	UČINKOVITOST PROGRAMA.....	26
5	OCENA TVEGANJA ZA IZVEDBO PROGRAMA	27
	5.1 Ocena tveganja z vidika financiranja programa	27
	5.2 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja primerne kadra za izvajanje.....	27
	5.3 Ocena tveganja z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike	28
	5.4 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo.....	28
	5.5 Ocena tveganja z vidika beleženja in izvajanja ustreznih postopkov.....	28
	5.6 Ocena tveganja - ostalo	28
6	TRAJNOST PROGRAMA	29
7	UGOTOVITVE IN PREDLOGI	31
8	VIRI IN LITERATURA.....	34

KAZALO PREGLEDNIC

<i>Preglednica 1: Povezava ciljev programa s skupaj določenimi cilji za evalviranje</i>	8
<i>Preglednica 2: Dodatni cilji programa</i>	9
<i>Preglednica 3: Število vprašalnikov, vključenih v analizo</i>	10
<i>Preglednica 4: Uspešnost programa glede na skupne cilje programov</i>	10
<i>Preglednica 5: Aktivno sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	12
<i>Preglednica 6: Sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	12
<i>Preglednica 7: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – stopnja seznanjenosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	13
<i>Preglednica 8: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – zadovoljstvo s prejetimi informacijami (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	13
<i>Preglednica 9: Število pravic, s katerimi so bile seznanjene uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	14
<i>Preglednica 10: Sklopi pravic (dokumentacija za uporabnice, frekvence)</i>	14
<i>Preglednica 11: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop)</i>	15
<i>Preglednica 12: Število različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	16
<i>Preglednica 13: Zadovoljstvo z odnosi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	16
<i>Preglednica 14: Povečanje varnosti (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	17
<i>Preglednica 15: Občutek varnosti uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	17
<i>Preglednica 16: Ocena izvedbe varnostnega načrta (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	17
<i>Preglednica 17: Pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	18
<i>Preglednica 18: Sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	19
<i>Preglednica 19: Razbremenitev in umiritev uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	19
<i>Preglednica 20: Prezemanje odgovornosti za svoja ravnanja (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	19

<i>Preglednica 21: Soočanje s čustvi (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	20
<i>Preglednica 22: Aktivnosti za spremembo situacije (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	20
<i>Preglednica 23: Opravljanje starševske vloge in odnos do otrok (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	20
<i>Preglednica 24: Skrb zase (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	21
<i>Preglednica 25: Nove veščine (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	21
<i>Preglednica 26: Optimizem v zvezi s prihodnostjo (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	21
<i>Preglednica 27: Zaključena izobrazba uporabnic ob vstopu v program (dokumentacija za uporabnice, v %)</i>	22
<i>Preglednica 28: Zaposlitveni status uporabnic ob vstopu v program (dokumentacija za uporabnice, v %)</i>	22
<i>Preglednica 29: Pomoč programa pri reševanju težav (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	23
<i>Preglednica 30: Število različnih oblik pomoči (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	23
<i>Preglednica 31: Vrste pomoči za uporabnice (dokumentacija za uporabnice, frekvence)</i>	24
<i>Preglednica 32: Razlog izstopa iz programa (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)</i>	24
<i>Preglednica 33: Kje bo živela uporabnica po izstopu iz programa (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)</i>	24
<i>Preglednica 34: Učinkovitost rabe programskih virov</i>	26
<i>Preglednica 35: Financiranje programa</i>	27
<i>Preglednica 36: Primernost kadrov, ki delajo neposredno z uporabniki</i>	27
<i>Preglednica 37: Postopki</i>	28
<i>Preglednica 38: Dostopnost programa za uporabnike</i>	29

KAZALO SLIK

<i>Slika 1: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).</i>	15
---	-----------

1 UVOD

V poročilu predstavljamo ugotovitve analize podatkov programa VH Pomurja, ki ga je izvajalo Društvo varnega zavetja Pomurja, za obdobje od 1. 1. 2021 – 31. 12. 2021.

Ugotovitve prikazujemo po posameznih sklopih kriterijev evalviranja:

- ustreznost ciljev za reševanje problemov posameznih skupin;
- uspešnost programa;
- učinkovitost izvedenega programa;
- ocena tveganja za izvedbo programa;
- trajnost programa.

Nekatere ugotovitve podajamo v obliki ocen, druge, kjer kvantitativno ocenjevanje ni smiselno, pa podajamo opisno. Za ocenjevanje uporabljamo lestvico od 0 (popolnoma neustrezno) do 6 (popolnoma ustrezno). Oznaka n.p. pomeni, da iz organizacije o danem vidiku nismo dobili podatka in oznaka n.o., da vidika ne ocenjujemo, ker ocena ni relevantna za dani program oz. program ocenjujemo zgolj opisno.

Pri posameznih dimenzijah kriterijev, ki jih ocenjujemo številčno, podajamo tudi vsote, deleže, koeficiente, ki nam služijo kot osnova za ocenjevanje. Ocenjevalni listi za posamezno skupino programov oz. posamezni program so priloženi na koncu splošnega dela poročila.

Na koncu poročila podajamo ključne ugotovitve in predloge za delovanje obravnavanega programa.

2 USTREZNOST CILJEV ZA REŠEVANJE PROBLEMOV POSAMEZNIH SKUPIN UPORABNIKOV

Ugotovitve v tem poglavju prikazujemo v dveh točkah. V prvi so podane osnovne informacije o ciljnih programih. V Preglednici 1 prikazujemo, kako so cilji obravnavanega programa povezani s cilji, ki smo jih določili na ravni skupine programov. Cilje programov s področja varnih hiš smo skupaj z izvajalci programov omenjenega področja in predstavniki MDDSZ prenovili v letu 2012, končno verzijo pa je potrdil tudi naročnik (MDDSZ). V Preglednici 2 prikazujemo dodatne cilje programa, ki ne sodijo med skupne cilje, so pa pomemben del delovanja posameznega programa.

V drugi točki podajamo ugotovitve glede ustreznosti ciljev programa za reševanje problemov posameznih skupin uporabnikov po naslednjih dimenzijah: primernost formulacije ciljev in ustreznost ciljev glede na tip programa. Ugotovitve podajamo opisno.

2.1 Povezava ciljev programov s skupnimi cilji za evalviranje ter dodatni cilji

V Preglednici 1 prikazujemo, kako so cilji obravnavanega programa povezani s cilji, ki smo jih določili na ravni skupine programov.

Preglednica 1: Povezava ciljev programa s skupaj določenimi cilji za evalviranje

Skupni cilji, predvideni za programe VH s področja preprečevanja nasilja	Da/Ne/Delno
aktivno sodelovanje v programu	da
boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnic	da
krepitev socialne mreže	da
povečanje varnosti	da
pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti	da
spremembe na osebni ravni	da
izboljšana življenjska situacija	da
prepoznavnost programa	da
zagotovitev varnega mesta	da

Aktualni cilji obravnavanega programa se v celoti pokrivajo s cilji, ki smo jih na ravni programov VH s področja preprečevanja nasilja prenovili v letu 2012, le dikcije so nekoliko drugačne.

V Preglednici 2 prikazujemo dodatne cilje programa, ki ne sodijo med skupne cilje, so pa pomemben del delovanja posameznega programa.

Preglednica 2: Dodatni cilji programa

Dodatni cilji
informiranost potencialnih uporabnic
sodelovanje z ostalimi uporabnicami
preventivno delovanje

Izvajalci programa so navedli tri dodatne cilje, ki ne sodijo v nabor ciljev, ki smo jih na ravni programov VH s področja preprečevanja nasilja prenovili v letu 2012, in sicer informiranost potencialnih uporabnic; sodelovanje z ostalimi uporabnicami in preventivno delovanje. Cilj informiranost potencialnih uporabnic se glede na kazalnike delno prekriva s ciljem boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnic, sicer je cilj ustrezno formuliran.

2.2 Ustreznost ciljev za reševanje problemov

Primernost formulacije ciljev:

Cilji programa so ustrezno definirani z izjemo dveh dodatnih ciljev: sodelovanje z ostalimi uporabnicami in preventivno delovanje. Pri prvem gre bolj za postopek, pri drugem pa za načelo oz. način delovanja.

Ustreznost ciljev glede na tip programa:

Cilji so ustrezni glede na tip programa in vključeno populacijo programa.

3 USPEŠNOST PROGRAMA

V programih varnih hiš merimo doseganje posameznih skupnih ciljev z naslednjimi vprašalniki: Vprašalnik za uporabnice ob vstopu v program, Vprašalnik za uporabnice ob evalvaciji oziroma izstopu iz programa in Dokumentacija za uporabnice. V juniju 2012 smo celoten sistem ciljev in vprašalnikov, ki merijo uspešnost programa, temeljito preoblikovali. Doseganje ciljev pa merimo tudi preko podatkov iz Dokumentacije o programu ter Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila za skupino programov s področja varnih hiš, zavetišč, zatočišč in materinskih domov ter drugih programov s področja preprečevanja nasilja, ki so nam jih posredovali izvajalci.

Obravnavani program **Zavetišče za ženske in otroke žrtve nasilja** izvajalca **Društvo varnega zavetja Pomurja** je oddal 52 izpolnenih vprašalnikov (od tega 16 dokumentacij za uporabnice, 19 vprašalnikov ob vstopu v program, 16 vprašalnikov ob evalvaciji/izstopu, eno Dokumentacijo o programu). V program je bilo v obravnavanem obdobju vključenih 28 rednih različnih uporabnikov.

V analizo smo zajeli 52 prejetih vprašalnikov in dokumentacij za uporabnike (100 %), kar prikazujemo v Preglednici 3.

Preglednica 3: Število vprašalnikov, vključenih v analizo

Dokumentacija za uporabnice	16
Vprašalnik ob vstopu	19
Vprašalnik ob evalvaciji oz. izstopu	16
Dokumentacija o programu	1
Skupaj: Vstop in evalvacija/izstop za isto uporabnico (upoštevajoč zgolj identične šifre uporabnic)	14

* Če smo prejeli več evalvacijskih/izstopnih vprašalnikov posamezne uporabnice, smo upoštevali zgolj zadnjega.

V analizo smo vključili vse razpoložljive podatke, ki so jih poslali izvajalci. Podatke smo prikazali ne glede na to, ali je posamezni cilji za ocenjevanje v skladu s cilji programa. V spodnji Preglednici pa ocenjujemo le relevantne kriterije za program. Za vsak cilj podajamo številčno oceno in pod preglednico še analizo podatkov, kjer so podrobneje razvidni posamezni elementi ocenjevanja doseganja posameznega cilja (Preglednica 4).

Preglednica 4: Uspešnost programa glede na skupne cilje programov

Skupni cilji	Ocena
Aktivno sodelovanje v programu	3
Boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnic	4
Krepitev socialne mreže	3
Povečanje varnosti	5
Pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti	6
Spremembe na osebni ravni	4
Izboljšana življenjska situacija	4
Prepoznavnost programa	5
Zagotovitev varnega mesta	opisno

Analiza vprašalnikov

V analizo smo vključili vse razpoložljive podatke, ki so jih poslali izvajalci. Podatke smo prikazali ne glede na to, ali je posamezni cilji za ocenjevanje v skladu s cilji programa. V zgornji Preglednici pa ocenjujemo le relevantne cilje za program.

Omejitve pri analizi vprašalnikov:

- skupno število odgovorov ni vedno enako številu vprašalnikov, saj vsi anketiranci niso vedno odgovarjali na vsa vprašanja;
- v analizo smo vključili različne vprašalnike, ki smo jih v času od uvedbe spreminjali in dopolnjevali, zato nismo vseh vprašanj zajeli pri vseh tipih vprašalnikov;
- nekateri vprašalniki so pomanjkljivo izpolnjeni; kljub temu, da so imeli uporabniki povsod možnost označiti odgovor 98 (ne vem) in 99 (ne morem odgovoriti), na nekatera vprašanja niso odgovorili, večinoma pa nismo morali razbrati, ali je uporabnik vprašanje spregledal ali se določeno vprašanje uporabniku ni zdelo relevantno ali pa morda na vprašanje ni znal odgovoriti;
- pri cilju številka 6, kjer so izvajalke vrednotile različne lastnosti uporabnic na osebni ravni, smo pri ugotavljanju statistično značilnih razlik uporabili zadnji podatek, ki so ga zabeležile izvajalke, in ne nujno podatka ob izstopu;
- pri predstavitvi opisnih statistik uporabljamo izračunana povprečja na vseh enotah; kjer imamo izračune t-testa za dva odvisna vzorca (pri spremenljivkah z normalno porazdelitvijo) ali Wilcoxonov test (pri spremenljivkah, kjer porazdelitev ni normalna), je potrebno upoštevati, da smo pri izračunu upoštevali zgolj enote, za katere imamo identične šifre tako ob vstopu v program kot ob evalvaciji/izstopu iz programa, kar pomeni, da je skupno število enot lahko manjše, nekoliko pa se spremenijo tudi povprečja za zgolj te enote. Povprečij, izračunanih na manjšem številu enot, v poročilu ne predstavljamo.

Pojasnila pri interpretacijah rezultatov:

- pri interpretacijah rezultatov prikazujemo deleže (v odstotkih) ali povprečne vrednosti. Pri primerjavi med vstopom in evalvacijo/izstopom so deleži ali povprečne vrednosti lahko predstavljeni v oklepajih (npr. 4,20 oz. 4,30), prva številka vedno pomeni delež ali povprečno vrednost ob vstopu v program, druga številka pa ob evalvaciji/izstopu iz programa;
- s črko p označujemo statistično značilnost;
- pri ocenjevanju upoštevamo statistično značilne razlike pri vsaj 5-odstotni stopnji značilnosti.

Cilj 1: Aktivno sodelovanje v programu

Cilj aktivno sodelovanje v programu smo preverjali z dvema vprašanjema v dokumentaciji za uporabnice, ki so jo izpolnjevale strokovne delavke v programu.

V prvem delu vprašalnika so strokovne delavke na podlagi podatkov iz spremljanja postopkov (tj., katerih aktivnosti se udeležuje uporabnica in kako pogosto) in na podlagi drugih informacij o značilnostih uporabnice podale ocene sodelovanja uporabnice v programu ob vstopu, evalvaciji in izstopu iz programa (na lestvici 1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro ali 5-odlično).

Ugotavljamo, da je bila aktivnost uporabnic v povprečju najvišja ob evalvaciji (ocena 4,0), do izstopa pa je že nekoliko upadla ter je bila tudi nižja kot ob vstopu (3,76 vs. 3,81). Razlike v ravni aktivnosti ob vstopu in evalvaciji ter ob vstopu in izstopu niso statistično značilne.

Preglednica 5: Aktivno sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	sig.
aktivno sodelovanje uporabnice ob vstopu	16	3	5	3,81	0,750	/
aktivno sodelovanje uporabnice ob evalvaciji	10	3	5	4,00	0,816	1,000
aktivno sodelovanje uporabnice ob izstopu	13	1	5	3,76	1,091	1,000

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05. Izračunali smo razlike med vstopom in evalvacijo (p₁) in vstopom in izstopom (p₂).

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Sodelovanje uporabnic v programu so strokovne delavke vrednotile tudi v okviru sklopa vprašanj o izkušnjah z življenjem v skupnosti, in sicer ob evalvaciji in izstopu iz programa (1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro ali 5-odlično).

Podatki kažejo, da se raven aktivnega sodelovanja v času vključenosti v program v povprečju ni bistveno spreminjala (ocena 3,93 ob evalvaciji ter 3,84 ob izstopu).

Preglednica 6: Sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob evalvaciji					Ob izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Sodelovanje uporabnice	15	2	5	3,93	0,883	13	1	5	3,84	1,068	0,564

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 2: Boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnic

Uporabnice so v vprašalnikih ob evalvaciji/izstopu iz programa vrednotile zadovoljstvo s prejetimi informacijami o pravicah in dodatnih oblikah pomoči (tako glede seznanjenosti z informacije kot glede samih informacij), in sicer na lestvici 1-zelo nezadovoljna, 2-nezadovoljna, 3-niti nezadovoljna niti zadovoljna, 4-zadovoljna in 5-zelo zadovoljna.

Ugotavljamo, da so uporabnice v povprečju zelo zadovoljne s svojo seznanjenostjo tako s pravicami znotraj in zunaj programa kot z drugimi vrstami pomoči, saj so se povprečne ocene zadovoljstva gibale med 4,50 in 4,56.

Iz obravnavanih treh indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko seznanjenost s pravicami, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 4,52, kar kaže na visoko raven seznanjenosti uporabnic z omenjenimi pravicami in vrstami pomoči.

Preglednica 7: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – stopnja seznanjenosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Seznanjenost s pravicami znotraj programa – stopnja seznanjenosti	16	3	5	4,50	0,632
Seznanjenost s pravicami izven programa – stopnja seznanjenosti	16	4	5	4,56	0,512
Seznanjenost z drugimi vrstami pomoči izven programa – stopnja seznanjenosti	16	3	5	4,50	0,632
Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči (sestavljena spremenljivka) – stopnja seznanjenosti	16	3,33	5	4,52	0,592

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so bile zelo zadovoljne tudi s samo vsebino prejetih informacij, saj so povprečne ocene zadovoljstva z informacijami tako pri pravicah znotraj programa kot pri tistih izven znašale 4,56.

Iz obravnavanih treh indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko seznanjenost s pravicami – zadovoljstvo s prejetimi informacijami, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 4,56.

Preglednica 8: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – zadovoljstvo s prejetimi informacijami (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Seznanjenost s pravicami znotraj programa – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	16	4	5	4,56	0,512
Seznanjenost s pravicami izven programa – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	16	4	5	4,56	0,512
Seznanjenost z drugimi vrstami pomoči izven programa – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	16	4	5	4,56	0,512
Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči (sestavljena spremenljivka) – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	16	4	5	4,56	0,512

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Izvajalke programa so v dokumentaciji za uporabnice navedle pravice, s katerimi so seznanile uporabnice. V povprečju so uporabnice seznanile s 4 do 5 različnimi pravicami oz. vrstami pomoči (razpon sega od 1 do 8 pravic oz. vrst pomoči).

Preglednica 9: Število pravic, s katerimi so bile seznanjene uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Število pravic	16	1	8	4,75	2,175

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so bile najpogosteje seznanjene s pravicami in vrstami pomoči, ki jih lahko uveljavljajo preko CSD (denarna pomoč, botrstvo, otroški dodatek, itd.), z možnostjo brezplačne prave pomoči ter z vrstami pomoči, ki jih nudijo občine (denarna pomoč, neprofitno stanovanje, itd.).

Preglednica 10: Sklopi pravic (dokumentacija za uporabnice, frekvenca)

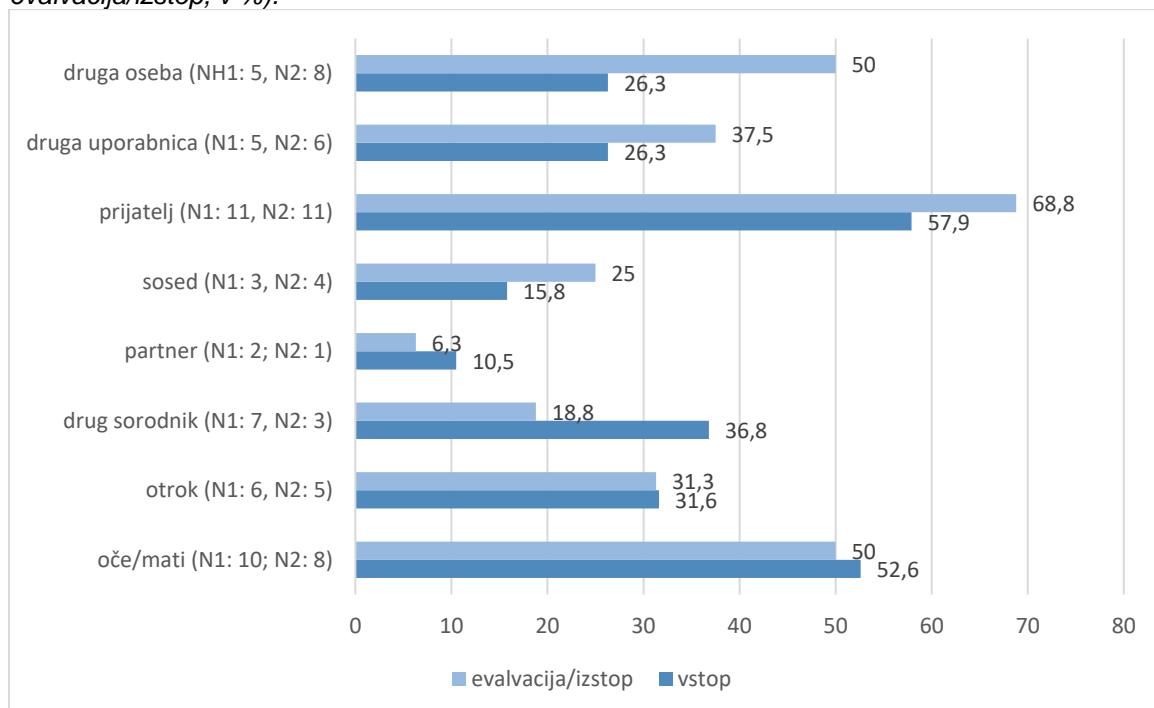
Sklopi pravic in vrst pomoči	N
uveljavljanje pravic na CSD (botrstvo, denarna socialna pomoč, izredna denarna socialna pomoč, otroški dodatek, itd.)	24
brezplačna pravna pomoč	10
občinska pomoč (denarna pomoč, neprofitno stanovanje, itd.)	9
dodatna strokovna pomoč izven varne hiše (psihološka pomoč)	6
policija (prijava nasilja in ogrožanja)	6
sodišče	5
prešolanje otrok	4
drugo	12
skupaj	76

Cilj 3: Krepitev socialne mreže

Uporabnice so ob vstopu v program in ob evalvaciji/izstopu označile, ali se z naštetimi osebami (oče/mati, otrok, drug sorodnik, partner, sosed, prijatelj, druga uporabnica ali druga oseba) lahko pogovarjajo o osebnih stvareh.

Podatki kažejo, da se uporabnice obravnavanega programa ob vstopu v program o osebnih stvareh najpogosteje pogovarjajo s prijatelji (11 oseb oz. 57,9 %), starši (10 oseb oz. 52,6 %), drugimi sorodniki (sedem oseb oz. 36,8 %) in otroki (šest oseb oz. 31,6 %). Ob evalvaciji je bila situacija do neke mere podobna – uporabnice so se o osebnih stvareh v največji meri pogovarjale s prijatelji (11 oseb oz. 68,8 %), starši (osem oseb oz. 50,0 %) in otroki (pet oseb oz. 31,3 %), v nekoliko večji meri pa tudi z drugimi uporabnicami (šest oseb oz. 37,5 %). Zmanjšali so se pogovori z drugimi sorodniki (iz 36,8 % na 18,8 % oz. iz sedem oseb na tri). Pri nobeni izmed kategorij ni prišlo do statistično značilnih razlik.

Slika 2: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 11: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
Oče/mati	13	1,000
Otrok	14	1,000
Drug sorodnik	14	0,250
Partner	13	1,000
Sosed	13	1,000
Prijatelj	14	0,625
Druga uporabnica	14	0,625
Druga oseba	7	1,000

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Na osnovi danih podatkov smo izračunali sestavljeno spremenljivko, ki prikazuje številno različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh.

Rezultati kažejo, da so imele uporabnice tako ob vstopu kot ob evalvaciji v povprečju na voljo dve do tri različne osebe, s katerimi so se lahko pogovarjale o osebnih stvareh.

Preglednica 12: Število različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Velikost mreže	19	0	5	2,57	1,426	16	1	6	2,87	1,310	0,403

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

V spodnji Preglednici predstavljamo opisne statistike zadovoljstva z odnosi s posameznimi osebami ob vstopu v program in ob evalvaciji/izstopu.

Če primerjamo podatke ob vstopu in evalvaciji/izstopu, ugotovimo, pri nobeni kategoriji oseb ni prišlo do statistično značilnih razlik v kvaliteti odnosa. Ob evalvaciji so bile uporabnice najbolj zadovoljne z odnosom z drugimi uporabnicami (povprečna ocena odnosa: 4,40), prijatelji (4,38), otroki (4,25), drugimi osebami (4,14) ter s starši (4,10).

Preglednica 13: Zadovoljstvo z odnosi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Oče/mati	14	1	5	3,92	1,439	10	2	5	4,10	0,994	0,317
Otrok	11	3	5	4,63	0,674	12	2	5	4,25	1,055	1,000
Drug sorodnik	15	1	5	3,60	1,121	11	1	5	3,63	1,286	1,000
Partner	15	1	5	1,93	1,279	11	1	4	1,72	1,103	0,083
Sosed	9	1	5	3,33	1,322	8	2	5	3,50	0,925	0,083
Prijatelj	14	3	5	4,28	0,611	13	3	5	4,38	0,650	0,414
Druga uporabnica	9	3	5	3,88	0,600	10	3	5	4,40	0,699	0,157
Druga oseba	7	3	5	4,14	0,690	7	1	5	4,14	1,464	/

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa. Opisne statistike, prikazane v tabeli, so izračunane na vseh veljavnih enotah.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 4: Povečanje varnosti

Uporabnice so ob vstopu v program in evalvaciji/izstopu ocenjevale zadovoljstvo z lastno varnostjo na splošno, na lestvici 1-zelo nezadovoljna, 2-nezadovoljna, 3-niti nezadovoljna niti zadovoljna, 4-zadovoljna in 5-zelo zadovoljna.

Pokazalo se je, da se je po vključitvi v program občutek varnosti pri uporabnicah statistično značilno povečal, in sicer je narasel iz 2,61 (povprečna ocena) ob vstopu na 4,43 ob evalvaciji.

Preglednica 14: Povečanje varnosti (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Zadovoljstvo z lastno varnostjo	18	1	5	2,61	1,460	16	3	5	4,43	0,629	0,004 ***

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Da se je z vključitvijo v program splošen občutek varnosti pri uporabnicah statistično značilno povečal, je razvidno tudi iz spodnje preglednice; narasel je iz 3,12 na 4,00 ob evalvaciji oz. iz 3,12 na 4,07 ob izstopu. Nekoliko se je povečal tudi občutek varnosti uporabnic ob morebitnih spremembah (dvig iz 3,12 na 3,63).

Preglednica 15: Občutek varnosti uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Občutek varnosti uporabnice ob vstopu v program	16	1	5	3,12	1,258	/
Občutek varnosti uporabnice ob morebitnih spremembah	8	2	4	3,63	0,744	0,257
Občutek varnosti uporabnice ob evalvaciji	9	3	5	4,00	0,707	0,031 **
Občutek varnosti uporabnice ob izstopu iz programa	13	3	5	4,07	0,640	0,038 **

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Vse uporabnice, razen ene (15 oseb oz. 87,5 %) so imele izdelan varnostni načrt. Izvedbo varnostnega načrta ob izstopu iz programa so strokovne delavke ocenile za 11 uporabnic, s povprečno oceno 4,45.

Preglednica 16: Ocena izvedbe varnostnega načrta (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Izvedba varnostnega načrta	11	4	5	4,45	0,522

Cilj 5: Pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti

Pozitivno izkušnjo z življenjem v skupnosti smo merili z naslednjimi spremenljivkami:

- odnosi med uporabnicami (na lestvici: 1-zelo slabi, 2-slabi, 3-niti slabi niti dobri, 4-dobri, 5-zelo dobri);
- odnosi med uporabnicami in svetovalkami (na lestvici: 1-zelo slabi, 2-slabi, 3-niti slabi niti dobri, 4-dobri, 5-zelo dobri);
- ocena lastnega sodelovanja v programu z drugimi uporabnicami (1-zelo slabo, 2-slabo, 3-niti slabo niti dobro, 4-dobro, 5-zelo dobro) in
- ocena lastnega sodelovanja s svetovalkami v programu (1-zelo slabo, 2-slabo, 3-niti slabo niti dobro, 4-dobro, 5-zelo dobro).

Uporabnice v povprečju menijo, da so najboljše odnose vzpostavile s svetovalkami v programu (povprečna ocena kakovosti odnosa: 4,81), prav tako so visoko ocenile svoje sodelovanje s svetovalkami (4,62). Sodelovanje z drugimi uporabnicami je bilo nekoliko nižje, vendar še vedno zelo dobro ocenjeno 4,33, odnos z njimi pa s 4,25.

Izračunali smo sestavljeno spremenljivko življenje v skupnosti, in sicer tako, da smo vse dane indikatorje sešteli in delili s številom indikatorjev. Povprečna ocena življenja v skupnosti tako znaša 4,50.

Preglednica 17: Pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Odnosi med uporabnicami v programu	16	3	5	4,25	0,577
Odnosi med uporabnicami in svetovalkami v programu	16	4	5	4,81	0,403
Sodelovanje z drugimi uporabnicami v programu	15	3	5	4,33	0,723
Sodelovanje s svetovalkami v programu	16	4	5	4,62	0,500
Življenje v skupnosti	16	3,4	5	4.50	0,550

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 6: Spremembe na osebni ravni

Spremembe na osebni ravni so vrednotile strokovne delavke v programu v več sklopih vprašanj.

Sodelovanje v programu

Primerjali smo solidarnost in toleranco uporabnic do drugih ob evalvaciji in izstopu iz programa, in sicer na lestvici 1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro in 5-odlično.

Tako solidarnost kot toleranca do drugih sta se tekom vključenosti iv program nekoliko povečali (iz 4,06 na 4,15 oz. iz 3,93 na 4,30), vendar pa razlika ni statistično značilna.

Preglednica 18: Sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob evalvaciji					Ob izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Solidarnost	15	2	5	4,06	0,961	13	3	5	4,15	0,800	0,458
Toleranca do drugih	15	2	5	3,93	1,099	13	3	5	4,30	0,751	0,194

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Strokovne delavke v programu so na lestvici 1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro in 5-odlično vrednotile različne lastnosti uporabnic na osebni ravni, in sicer ob vstopu, po določenem obdobju (2 x) in ob izstopu. V nadaljevanju predstavljamo navedene lastnosti. Povprečja »po določenem obdobju« zaradi premajhnega števila enot analize prikazujemo le enkrat.

Razbremenitev in umiritev

Podatki strokovnih delavk kažejo, da so z daljšo vključenostjo v program uporabnice nekoliko psihično razbremenile in umirile, saj se je povprečna ocena razbremenitve in umiritve statistično značilno zvišala iz 3,31 ob vstopu na 4,04 ob izstopu.

Preglednica 19: Razbremenitev in umiritev uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	16	2	4	3,31	0,704	/
Po določenem obdobju	10	3	5	3,80	0,632	0,063
Ob izstopu	12	3	5	4,04	0,689	0,026**

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Prevzemanje odgovornosti za svoja ravnanja (kako uporabnica vidi svojo vlogo in vpliv na reševanje situacije v hiši, službi, pri sodelovanju z drugimi institucijami)

Podatki strokovnih delavk kažejo, da z daljšo vključenostjo v program v povprečju narašča zmožnost in pripravljenost uporabnic, da za svoja ravnanja prevzamejo odgovornost, saj se je povprečna cena prevzemanja odgovornosti dvignila iz 3,18 ob vstopu na 3,66 ob izstopu, vendar pa razlika ni statistično značilna.

Preglednica 20: Prevzemanje odgovornosti za svoja ravnanja (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	16	2	5	3,18	0,834	/
Po določenem obdobju	10	3	4	3,70	0,483	0,655
Ob izstopu	12	2	5	3,66	0,887	0,102

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Soočanje s čustvi (uporabnica govori o nasilju, čustvih, prepoznava svoja čustva, povezana z nasiljem)

Tudi soočanje z lastnimi čustvi se s trajanjem vključenosti v program izboljšuje – zmožnost uporabnic, da se soočijo z lastnimi čustvi se je zvišala iz 3,62 ob vstopu na 4,15 ob izstopu.

Preglednica 21: Soočanje s čustvi (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	16	1	5	3,62	0,885	/
Po določenem obdobju	11	3	5	4,09	0,539	0,102
Ob izstopu	13	2	5	4,15	0,898	0,279

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Aktivnosti za spremembo situacije (lastna aktivnost uporabnice pri reševanju nastale situacije, prevzem pobude za aktivnosti)

Podatki strokovnih delavk kažejo, da se z daljšo vključenostjo v program nekoliko poveča tudi lastna aktivnost uporabnic pri reševanju nastalih situacij (dvig ocene iz 3,56 ob vstopu na 3,88 ob izstopu).

Preglednica 22: Aktivnosti za spremembo situacije (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	16	2	5	3,56	1,030	/
Po določenem obdobju	11	2	5	3,68	1,006	0,109
Ob izstopu	13	1	5	3,88	1,293	0,143

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Opravljanje starševske vloge in odnos do otrok (kako uporabnica zaznava in se odziva na spremembe pri otrocih)

V nasprotju s predhodnimi postavkami pa je opravljanje starševske vloge tekom vključenosti v program nekoliko upadlo, in sicer iz 4,18 ob vstopu na 3,94 ob izstopu (v vmesnem obdobju se je sicer zvišalo na 4,35, vendar je nato upadlo).

Preglednica 23: Opravljanje starševske vloge in odnos do otrok (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	11	3	5	4,18	0,873	/
Po določenem obdobju	10	2	5	4,35	1,001	0,785
Ob izstopu	9	1	5	3,94	1,550	1,000

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Skrb zase (uporabnica se zaveda svojih potreb, poskrbi zase, gre k zdravniku, si vzame čas zase)

Podatki strokovnih delavk kažejo na to, da se z daljšo vključenostjo v program v skrb zase in zavedanje lastnih potreb v povprečju nekoliko izboljša, in sicer se je ocena zvišala iz 3,68 ob vstopu na 4,15 ob izstopu, razlika pa ni statistično značilna.

Preglednica 24: Skrb zase (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	16	2	5	3,68	1,014	/
Po določenem obdobju	10	2	5	4,00	1,247	1,000
Ob izstopu	13	1	5	4,15	1,214	0,132

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Novе veščine (uporabnica zna ravnati z otrokom v posebnih situacijah (npr. agresija), artikulira potrebe in pove svoje mnenje, zna preživljati čustvene krize, gre na bankomat, avtobus, ...)

Tekom vključenosti v program se je pri uporabnicah nekoliko izboljšalo tudi osvajanje novih veščin. Ocena pridobivanja novih veščin se je tako v povprečju zvišala iz 3,53 ob vstopu na 3,73 ob izstopu.

Preglednica 25: Nove veščine (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	15	2	5	3,53	0,990	/
Po določenem obdobju	10	2	5	3,85	0,883	0,450
Ob izstopu	13	1	5	3,73	1,235	0,222

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Optimizem v zvezi s prihodnostjo (uporabnica vidi rešitev svoje situacije, verjame v pozitivne izide)

Program uporabnicam učinkovito pomaga pri povečanju optimizma v zvezi s prihodnostjo. Raven optimizma se namreč pri uporabnicah tekom vključenosti v program statistično značilno povečuje, iz 3,18 ob vstopu na 4,03 ob izstopu.

Preglednica 26: Optimizem v zvezi s prihodnostjo (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	16	2	5	3,18	0,680	/
Po določenem obdobju	9	3	5	3,83	0,612	0,011***
Ob izstopu	13	3	5	4,03	0,720	0,013***

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

V okviru cilja 6 (spremembe na osebni ravni) lahko preverimo tudi stopnje izobrazbe in zaposlitveni status pri uporabnicah. Ob vstopu v program je imela večina uporabnic opravljeno 2-3 letno poklicno šolo (šest oseb oz. 37,5 %) ali štiriletno srednjo šolo oz. gimnazijo (pet oseb oz. 31,3 %). Izobrazba se v času vključenosti v program ni spremenila pri nobeni izmed uporabnic.

Preglednica 27: Zaključena izobrazba uporabnic ob vstopu v program (dokumentacija za uporabnice, v %)

	Ob vstopu	
	N	%
nedokončana osnovna šola	1	6,3
dokončana osnovna šola	3	18,8
2-3 letna poklicna šola	6	37,5
splošna ali strokovna gimnazija, štiriletna srednja šola	5	31,3
dve letna višja (strokovna) šola	0	0,0
visoka šola, fakulteta ali več	1	6,3
skupaj	16	100,0

Nekaj več kot tretjina uporabnic (šest oseb oz. 37,5 %) je bila ob vstopu v program brezposelna, slaba tretjina (pet oseb oz. 31,3 %) pa je opravljala plačano delo. Preostale so opravljale neplačana gospodinjska dela (dve osebi oz. 12,5 %), bile delovno nezmožne (dve osebi oz. 12,5 %) ali upokojene (ena oseba oz. 6,3 %). Zaposlitveni status se je v času vključenosti v program spremenil pri eni izmed uporabnic (dobila je novo zaposlitev za določen čas).

Preglednica 28: Zaposlitveni status uporabnic ob vstopu v program (dokumentacija za uporabnice, v %)

	Ob vstopu	
	N	%
opravlja plačano delo	5	31,3
opravlja priložnostno plačano delo	0	0
se šola	0	0
brezposelna	6	37,5
delovno nezmožna	2	12,5
upokojenka	1	6,3
invalidsko upokojena	0	0
opravlja neplačana gospodinjska dela	2	12,5
drugo	0	0
skupaj	16	100,0

Cilj 7: Izboljšana življenjska situacija

V vprašalniku za ob evalvaciji/izstopu so uporabnice vrednotile dve trditvi, ki se nanašata na pomoč programa pri reševanju njihovih težav, na lestvici 1-sploh se ne strinjam, 2-se ne strinjam, 3-se niti ne strinjam niti strinjam, 4-se strinjam in 5-popolnoma se strinjam.

Uporabnice ocenjujejo, da jim je vključenost v program znatno pomagala pri reševanju njihovih težav (povprečna ocena: 4,56), prav tako so prepričane, da bodo s pomočjo programa rešile probleme, zaradi katerih so se vključile vanj (4,57).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko pomoč programa pri reševanju težav tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke je 4,56.

Preglednica 29: Pomoč programa pri reševanju težav (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Program mi je do sedaj pomagal pri reševanju težav.	16	4	5	4,56	0,512
S pomočjo tega programa bom rešila probleme, zaradi katerih sem se vključila vanj.	14	4	5	4,57	0,513
Pomoč programa pri reševanju težav	15	4	5	4,56	0,512

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Izvajalke so v dokumentaciji za uporabnice navedle vrste drugih pomoči, ki jih uporabnica potrebuje. Za uporabnice so izvajalke navedle od nič do največ štiri različne oblike pomoči, povprečje na uporabnico pa znaša 1,62 različnih pomoči.

Preglednica 30: Število različnih oblik pomoči (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Število različnih oblik pomoči	16	0	4	1,62	1,360

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so daleč najpogosteje potrebovale psihološko ali psihiatrično pomoč, bodisi zase, bodisi za svoje otroke. Takih primerov je bilo kar 12. Ostale vrste pomoči (npr. občinsko pomoč, predhodno svetovanje na CSD idr.) so potrebovale zgolj posamezne uporabnice.

Preglednica 31: Vrste pomoči za uporabnice (dokumentacija za uporabnice, frekvence)

Vrste prejete pomoči za uporabnice	N
psihološka ali psihiatrična pomoč	12
občinska pomoč	2
predhodno svetovanje CSD	2
brezplačna pravna pomoč	1
dvig denarja	1
Izredna denarna socialna pomoč	1
OŠ	1
pomoč pri nakupih	1
poplačilo dolgov	1
prešolanje	1
prijava na razpis-izobraževanje za ženske	1
učenje kuhanja	1
zobozdravnik	1
skupaj	26

Na koncu smo izvajalke vprašali tudi po razlogu izstopa uporabnic iz programa. Odgovore smo prejeli za 13 od 16 uporabnic (81,2 %). Večina uporabnic (sedem oseb oz. 53,8 %) je program uspešno zaključila. Tri uporabnice (23,1 %) so program delno uspešno zaključile, preostale tri (23,1 %) pa so iz njega predčasno izstopile.

Preglednica 32: Razlog izstopa iz programa (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)

	N	%
Program je uspešno zaključila	7	53,8
Program je deloma uspešno zaključila	3	23,1
Iz programa je izstopila predčasno	3	23,1
skupaj	13	100,0

Zanimalo nas je še, kje nameravajo uporabnice živeti po izstopu iz programa. Največ uporabnic (štiri osebe oz. 25,0 %) bo po izstopu bivalo v stanovanju ali hiši staršev, v lastnih stanovanjih (dve osebi oz. 12,5 %) ali pa v neprofitnih stanovanjih (dve osebi oz. 12,5 %).

Preglednica 33: Kje bo živel uporabnica po izstopu iz programa (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)

	N	%
Lastna hiša ali stanovanje	2	12,5
Profitno stanovanje	1	6,3
Neprofitno stanovanje	2	12,5
Starši (stanovanje ali hiša staršev)	4	25,0
Drug zavod ali institucija	1	6,3
Nazaj k partnerju	1	6,3
Drugo	1	6,3
n.p.	4	25,0
skupaj	16	100,0

C8: Prepoznavnost programa

Pregled aktivnosti na področju promocije programa v obravnavanem obdobju enega leta (1. 1. 2021–31. 12. 2021)¹:

- Mediji so objavili 22 prispevkov o programu.
- Število klicev potencialnih uporabnic (razvidno iz postopkov): 65.

Ocena prepoznavnosti programa strokovnih delavk v programu: 4.

C9: zagotovitev varnega mesta

Gre za skrito lokacijo, v neposredni okolici izvajanja programa imajo nameščeno kamero, ograjo, protivlomna vrata. Potrebe po izboljšanju ne zaznavajo.

¹ V programu sta bili zaposleni dve strokovni delavki.

4 UČINKOVITOST PROGRAMA

Doseganje učinkovitosti programa merimo preko podatkov iz:

- Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila in
- Končnega poročila o izvajanju socialnovarstvenega programa v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021

Učinkovitost programa ocenjujemo na podlagi naslednjih dimenzij: primernost sredstev glede na število uporabnikov; primernost razmerja opravljenega dela neposredno z uporabniki in ostalega opravljenega dela. Podajamo številčne ocene.

Preglednica 34: Učinkovitost rabe programskih virov

Kriterij	Znesek v €/delež v %	Ocena
primernost sredstev glede na število uporabnikov	1.504,55	6
odstotek porabljenega časa za skupne postopke (1-99)*, specifične postopke (100-199) ter postopke z anonimni uporabniki (600-699) v razmerju do porabljenega časa za vse opravljene postopke (1-699)	78,37	6

Opomba:

*V oklepajih navajamo standardizirane sklope šifer iz baze opravljenih postopkov.

Primernost sredstev glede na število uporabnikov ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. Če sredstva preračunamo na mesečno raven in potem glede na povprečno število uporabnikov, je to okrog 1.504 EUR na uporabnika.

Odstotek porabljenega časa za skupne postopke (1-99), specifične postopke (100-199) ter postopke z anonimni uporabniki (600-699) v razmerju do porabljenega časa za vse opravljene postopke (1-699): delež časa porabljenega za skupne, specifične postopke ter postopke z anonimnimi uporabniki v skupnem seštevku časa za vse postopke je dobre tri četrtine, kar ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

5 OCENA TVEGANJA ZA IZVEDBO PROGRAMA

Oceno tveganja za izvedbo programa merimo preko podatkov iz Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila. Analizo tveganja za izvedbo programa podajamo v več točkah: tveganja z vidika financiranja programa, z vidika zagotavljanja primerne kadra za izvajanje programa, z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike, z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo programa in drugih dejavnikov tveganja. Za nekatere dimenzije podajamo opisne ocene, za večino pa številčne.

5.1 Ocena tveganja z vidika financiranja programa

Preglednica 35: *Financiranje programa*

Kriterij	Znesek v €/delež v %	Ocena
primernost letnih sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas	38.207,83	6
delež sofinanciranja MDDSZ glede na vse prihodke	52,23	3

Primernost sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. V povprečju zaposleni na letni ravni dobijo 38.207,83 EUR.

Delež sofinanciranja MDDSZ v vseh prihodkih je dobro polovico. Ostala sredstva večinoma prihajajo preko občin in »drugih virov«. To ocenjujemo kot srednje ustrezno.

Ustreznost velikosti proračuna za namen programa: finančna sredstva so zadostovala, da se je program nemoteno izvedel.

5.2 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja primerne kadra za izvajanje programa

Preglednica 36: *Primernost kadrov, ki delajo neposredno z uporabniki*

Kriterij	Količnik/delež	Ocena
razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih	3,14	6
formalna usposobljenost kadrov (delež zaposlenih s strokovnim izpitom)	66,6 %	4
povprečna stopnja izobrazbe zaposlenih (aritmetična sredina)	6,3	5
ustreznost kadrov glede na financiranje MDDSZ (skladnost s pogodbo)	100 %	6

Razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. Menimo, da je mesečno v povprečju okrog tri uporabnike na izvajalca popolnoma ustrezna obremenitev.

Formalno usposobljenost kadrov (merjeno z deležem tistih, ki imajo opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva) ocenjujemo kot ustrezno, saj imata dve tretjini zaposlenih opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva.

Povprečno stopnjo izobrazbe zaposlenih ocenjujemo kot zelo ustrezno – v povprečju imajo zaposleni v programu med šesto in sedmo stopnjo izobrazbe.

Ustreznost kadrov glede na financiranje MDDSZ: Po podatkih, prejetih od izvajalcev programa, je v programu zaposlen v celoti ustrezen kader glede na pogodbo z MDDSZ.

5.3 Ocena tveganja z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike

Primerjava ciljne in vključene populacije: ciljna in vključena populacija se v celoti ujemata.

Ustreznost programa za vključeno populacijo: program nudi ustrezne storitve za vključeno populacijo.

5.4 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo programa

Prostorskih tveganj za izvajalce in uporabnike programa nismo identificirali.

5.5 Ocena tveganja z vidika beleženja in izvajanja ustreznih postopkov

Preglednica 37: Postopki

Kriterij	Ocena
kakovost strukture postopkov	6

Kakovost strukture postopkov: poimenovanja in struktura postopkov, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, sta ustrezni.

Ustreznost postopkov glede na zastavljene cilje: postopki, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, so ustrezni glede na zastavljene cilje programa.

5.6 Ocena tveganja - ostalo

Obstoj konfliktov med zaposlenimi o metodah, ki naj bi jih uporabljali: v obravnavanem obdobju med zaposlenimi ni bilo nerešenih konfliktov o metodah, ki naj bi jih uporabljali.

Administrativne in organizacijske ovire: izvajalci programa ne navajajo nobenih tovrstnih ovir.

6 TRAJNOST PROGRAMA

Oceno trajnosti programa merimo preko podatkov iz Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila. Trajnost programa ocenjujemo preko deležev povratnikov iz istega ali drugih programov ter razlogov za povratništvo in števila let delovanja programa. Posamezne dimenzije ocenjujemo opisno. Oceno trajnosti programa pa podajamo tudi na podlagi dejavnikov dostopnosti programa.

Delež povratnikov in razlogi: uporabnikov, ki so v preteklosti kontinuirano obiskovali program in so se po prekinitvi obiskovanja programa zopet vrnila in ponovno obiskovali program, po podatkih izvajalcev v letu 2021 ni bilo. Bolj natančno, vrnila se ni nobena bivša nameščena uporabnica, je pa kar 50 % bivših uporabnic, katere se na izvajalke programa obračajo preko telefona.

Delež uporabnikov iz drugih programov in razlogi: uporabnic, ki bi prišle iz drugih programov, je bilo 84 %, in sicer so jih usmerili iz KC 37 %, CSD 47%, ostale pa so se odločile osebno (16 %), izvajalci programa pa bolj podrobno ne navajajo, iz katerih programov so prišle.

Delež uporabnikov, ki obiskujejo poleg obravnavanega programa, še vsaj en drug SVP: po podatkih izvajalcev programa dobra tretjina uporabnic (37 %) obiskuje poleg obravnavanega programa še psihologa oz. psihiatra, drugih SVP pa ne.

Število let delovanja programa: program deluje od novembra 2002, torej približno 21 let.

Preglednica 38: Dostopnost programa za uporabnike

Kriterij	Ocena
čakalna doba	6
arhitektonske ovire, dostopnost gibalno oviranim	2
dostopnost informacij o programu na spletu	6

Čakalna doba – podatek izvajalcev

Če je možno, preko telefona opravijo del razgovora, podajo potrebne informacije in nato tik pred morebitnim sprejemom še uvodni razgovor. Sicer pa v dogovoru s KC. Navadno so čakalne dobe od razgovora do namestitve zelo kratkotrajne (lahko še isti dan ali pa takoj naslednji). To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Urniki dela

Program izvajajo 24 ur dnevno skozi celo leto. Za individualno svetovalno delo so strokovne delavke VH in laična delavka na razpolago vsak dan med 7. uro zjutraj in 20. uro zvečer. Za uporabnice nimajo uradnih ur in so dosegljive po potrebi ves dan. Med 20. uro in 7. uro ter med vikendi in prazniki čez cel dan so strokovne delavke na dežurnem telefonu dosegljive za trenutne uporabnice programa kot tudi za interventne službe. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Arhitektonske ovire, dostopnost gibalno oviranim

Urejenega okolja in hiše za možnost namestitve oseb z ovirami nimajo. Pri povpraševanju jih napotijo v VH, ki je prilagojena ljudem z ovirami. To ocenjujemo kot manj ustrezno.

Dostopnost javnega prevoza

Javni prevoz do večjih krajev je dokaj slab. Sicer imajo avtobusno in železniško postajo v bližini, a so prevozi zelo redki in tako se jih uporabnice težko poslužujejo. Sicer pa ni daleč ne do avtobusne in ne do železniške postaje. To ocenjujemo kot srednje ustrezno.

Vidnost, označenost prostorov programa

Ni označb za VH, gre za tajno lokacijo. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Dostopnost informacij o programu na spletu

Na spletni strani programa je ustrezno navedenih vseh šest ocenjevanih elementov. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

7 UGOTOVITVE IN PREDLOGI

a) Ustreznost ciljev za reševanje problemov

Cilji programa so v celoti ustrezno definirani z izjemo dveh dodatnih ciljev: sodelovanje z ostalimi uporabnicami in preventivno delovanje. Pri prvem gre bolj za postopek, pri drugem pa za načelo oz. način delovanja. Cilj informiranost potencialnih uporabnic pa se glede na kazalnike delno prekriva s ciljem boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnic, sicer je cilj ustrezno formuliran. Cilji programa so ustrezni glede na tip programa in vključeno populacijo programa.

Predlog

Izvajalkam programa predlagamo, da ohranijo postopek sodelovanje z ostalimi uporabnicami ter da še vedno preventivno delujejo v programu, naj pa oboje izključijo iz seznama ciljev, ker tja ne sodi.

b) Uspešnost in učinkovitost programa

Program je popolnoma uspešno (ocenjeno z oceno 6 na lestvici od 0 do 6) dosegal cilj skupine JVSP VH s področja preprečevanja nasilja: pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti; zelo uspešno (ocenjeno z oceno 5) je dosegal cilja: povečanje varnosti, prepoznavnost programa; uspešno (ocenjeno z oceno 4) cilje: boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnic, spremembe na osebni ravni, izboljšana življenjska situacija, ter srednje uspešno (ocenjeno z oceno 3) cilja: aktivno sodelovanje v programu in krepitev socialne mreže.

Primernost sredstev glede na število uporabnikov ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. Če sredstva preračunamo na mesečno raven in potem glede na povprečno število uporabnikov, je to okrog 1.504 EUR na uporabnika. Delež časa porabljenega za skupne, specifične postopke ter postopke z anonimnimi uporabniki v skupnem seštevku časa za vse postopke je dobre tri četrtine, kar ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

c) Ocena tveganja za izvedbo programa

Financiranje programa

Primernost sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. V povprečju zaposleni na letni ravni dobijo 38.207,83 EUR. Delež sofinanciranja MDDSZ v vseh prihodkih je dobro polovico. Ostala sredstva večinoma prihajajo preko občin in »drugih virov«. To ocenjujemo kot srednje ustrezno. Finančna sredstva so zadostovala, da se je program nemoteno izvedel.

Predlog

Izvajalcem programa glede na visok delež sredstev pridobljenih od MDSSZ predlagamo, da poskušajo najti še kakšne alternativne vire financiranja, da obstoj programa iz tega naslova ne bo ogrožen. Morda bi bilo možno preko več promocije programa priti do dodatnih donacij,...

Primernost kadrov

Razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. Menimo, da je mesečno v povprečju okrog tri uporabnike na izvajalca popolnoma ustrezna obremenitev. Formalno usposobljenost kadrov (merjeno z deležem tistih, ki imajo opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva) ocenjujemo kot ustrezno, saj imata dve tretjini zaposlenih opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva. Povprečno stopnjo izobrazbe zaposlenih ocenjujemo kot zelo ustrezno – v povprečju imajo zaposleni v programu med šesto in sedmo stopnjo izobrazbe. Po podatkih, prejetih od izvajalcev programa, je v programu zaposlen v celoti ustrezen kader glede na pogodbo z MDDSZ.

Ustreznosti programa za uporabnike

Ciljna in vključena populacija se v celoti ujemata, program tudi nudi ustrezne storitve za vključeno populacijo.

Ustreznost prostorov za izvedbo programa

Prostorskih tveganj za izvajalce in uporabnike programa nismo identificirali.

Beleženje in izvajanje ustreznih postopkov

Poimenovanja in struktura postopkov, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, sta ustrezni. Postopki, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, so ustrezni glede na zastavljene cilje programa.

Ostala tveganja

V obravnavanem obdobju med zaposlenimi ni bilo nerešenih konfliktov o metodah, ki naj bi jih uporabljali.

izvajalci programa ne navajajo nobenih administrativnih in organizacijskih ovir.

d) Kriterij trajnosti

Kroženje uporabnikov

Uporabnikov, ki so v preteklosti kontinuirano obiskovali program in so se po prekinitvi obiskovanja programa zopet vrnil in ponovno obiskovali program, po podatkih izvajalcev v letu 2021 ni bilo. Bolj natančno, vrnila se ni nobena bivša nameščena uporabnica, je pa kar 50 % bivših uporabnic, katere se na izvajalke programa obračajo preko telefona.

Uporabnic, ki bi prišle iz drugih programov, je bilo 84 %, in sicer so jih usmerili iz KC 37 %, CSD 47%, ostale pa so se odločile osebno (16 %), izvajalci programa pa bolj podrobno ne navajajo iz katerih programov so prišle. Dobra tretjina uporabnic (37 %) obiskuje poleg obravnavanega programa še psihologa oz. psihiatra, drugih SVP pa ne.

Program deluje od novembra 2002, torej približno 21 let.

Dostopnost programa za uporabnike

Navadno so čakalne dobe od razgovora do namestitve zelo kratkotrajne (lahko še isti dan ali pa takoj naslednji). Program izvajajo 24 ur dnevno skozi celo leto. Za individualno svetovalno

delo so strokovne delavke VH in laična delavka na razpolago vsak dan med 7. uro zjutraj in 20. uro zvečer. Za uporabnice nimajo uradnih ur in so dosegljive po potrebi ves dan. Med 20. uro in 7. uro ter med vikendi in prazniki čez cel dan so strokovne delavke na dežurnem telefonu dosegljive za trenutne uporabnice programa kot tudi za interventne službe. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Urejenega okolja in hiše za možnost namestitve oseb z ovirami nimajo. Pri povpraševanju jih napotijo v VH, ki je prilagojena ljudem z ovirami. To ocenjujemo kot manj ustrezno.

Javni prevoz do večjih krajev je dokaj slab. Sicer imajo avtobusno in železniško postajo v bližini, a so prevozi zelo redki in tako se jih uporabnice težko poslužujejo. Sicer pa ni daleč ne do avtobusne in ne do železniške postaje. To ocenjujemo kot srednje ustrezno. Ni označb za VH, gre za tajno lokacijo. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Na spletni strani programa je ustrezno navedenih vseh šest ocenjevanih elementov. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

8 VIRI IN LITERATURA

- Izpolnjena Končna poročila o izvajanju programa socialnega varstva v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 za C programe – splošni obrazec.
- Prejeto gradivo izvajalcev JSVP: vprašalniki, nabori ciljev, zbirniki, dokumentacije, intervjuji, odgovori preko e-pošte in video konferenc.
- Spletna stran obravnavanega izvajalca SVP.